

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2019-05-23
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 2918-19

B 2783-19

PARTER (Antal tilltalade: 2)

Tilltalad

MATS Rickard Lagnevall, 19850621-5154
c/o Jimmy Nordgård
Eketrägatan 1G
418 73 Göteborg

Offentlig försvarare:

Advokat Linn Augustson
Advokatbyrå Gilborne AB
Drottninggatan 38
411 07 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Ximena Bene
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

Målsägande

Ralephka Lagnevall

Särskild företrädare:

Advokat Kristina Löfwall
Advokatfirman Ahlstedt HB
Box 11017
404 21 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Vållande till kroppsskada, grovt brott, 3 kap 8 § 2 st brottsbalken
2017-09-17 -- 2019-02-15
2. Olovlig körning, 3 § 1 st 1 men trafikbrottslagen (1951:649)
2018-05-26
3. Rattfylleri, 4 § 2 st trafikbrottslagen (1951:649)
2018-10-03

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
404 83 Göteborg	Ullevigatan 15	031-701 10 02	031-701 13 02	måndag - fredag
		E-post: avdelning2tgg@dom.se		08:00-16:30
		www.goteborgstingsratt.domstol.se		

4. Ringa narkotikabrott, 1 § 1 st 6 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)
2018-10-03 -- 2019-02-15 (2 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 3 månader

Skadestånd

Mats Lagnevall och Isniaty Marshall ska solidariskt betala skadestånd till Ralephka Lagnevall med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen (1975:635) från den 15 februari 2019 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

I beslag tagna tabletter förklaras förverkade. Beslaget ska bestå, Polismyndigheten Region Väst, nr. 2019-5000-BG17703.1.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Linn Augustsson får ersättning av staten med 216 693 kr. Av beloppet avser 157 541 kr arbete, 15 813 kr tidsspillan och 43 339 kr mervärdesskatt.
2. Kristina Löfwall tillerkänns ersättning om 91 310 kr. Av beloppet avser 66 723 kr arbete, 6 325 kr tidsspillan och 18 262 kr moms.
3. Kostnaden för försvaret och den särskilda företrädaren ska stanna på staten.

Övrigt

Mats Lagnevall ska ersätta staten för kostnaden för provtagning och analys av urin med 654 kr.

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2019-05-23
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 2918-19

B 2783-19

Tilltalad

Isniaty Marshall, 19800975-3727
c/o Helena Wahlgren
Brf Linnéa
Monsungatan 51
417 66 Göteborg
Medborgare i Australien

Offentlig försvarare:

Advokat Mia Sandros
Gaestadius Advokater HB
Västra Hamngatan 20
411 17 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Ximena Bene
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

Målsägande

Ralephka Lagnevall

Särskild företrädare:

Advokat Kristina Löfwall
Advokatfirman Ahlstedt HB
Box 11017
404 21 Göteborg

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Vållande till kroppsskada, grovt brott, 3 kap 8 § 2 st brottsbalken
2017-09-17 -- 2019-02-15

Påföljd m.m.

Fängelse 3 månader

Skadestånd

Isniaty Marshall och Mats Lagnevall ska solidariskt betala skadestånd till Ralephka Lagnevall med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen (1975:635) från den 15 februari 2019 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Mia Sandros får ersättning av staten med 225 760 kr. Av beloppet avser 163 530 kr arbete, 17 078 kr tidspillan och 45 152 kr mervärdesskatt.
 2. Kostnader för den särskilda företrädaren; se domslut för Mats Lagnevall.
 3. Kostnaden för försvaret ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.**ÅKLAGAREN**

Åklagaren har yrkat på ansvar för brott enligt följande brottsrubriceringar, lagrum och gärningsbeskrivningar samt framställt följande yrkande om förverkande och lämnat upplysning om att statens kostnad för provtagning och analys med anledning av Mats Lagnevalls narkotikabruk uppgår till 654 kr.

1. VÅLLANDE TILL KROPPSSKADA, GROVT BROTT (5000-K194393-19)
(Mats Lagnevall och Isniaty Marshall)

3 kapitlet 8 § andra stycket brottsbalken

Isniaty Marshall och Mats Lagnevall har tillsammans och i samförstånd orsakat Ralephka Lagnevall, född 2017, grav undernäring som lett till ett livshotande tillstånd genom att inte tillgodose hennes grundläggande behov av tillräckligt näringsrik föda. Undernäringen har bestått av mycket låg vikt, brist på essentiella vitaminer och mineraler i kroppen samt brist på proteiner. Det hände mellan den 17 september 2017 och den 15 februari 2019 i Göteborgs stad eller på annan plats i landet.

Isniaty Marshall och Mats Lagnevall begick gärningen av oaktsamhet. Oaktsamheten bestod i att de gett flickan en bristfällig och ensidig kost utan nödvändiga kosttillskott. Isniaty Marshall och Mats Lagnevall har inte följt de kostrekommendationer som i Sverige ges för små barn. De har hållit flickan borta från Barnavårdscentral som har till uppgift att utföra hälsoundersökningar och de har heller inte på något annat sätt fått flickan hälsoundersökt. Brottet bör bedömas som grovt eftersom det innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

2. RINGA NARKOTIKABROTT (5000-K194449-19) (Mats Lagnevall)

1 § första stycket 6 och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)

Mats Lagnevall har olovligen innehaft 20 tabletter tramadol, som är narkotika. Det hände den 15 februari 2019 på Personintaget, Ernst Fontells Plats, Göteborgs stad. Mats Lagnevall begick gärningen med uppsåt.

Särskilt yrkande: Det yrkas att i beslag tagna tabletter förverkas från Mats Lagnevall enligt 6 § narkotikastrafflagen: 2019-5000-BG17703.1.

3. RATTFYLLERI (5000-K1238529-18) (Mats Lagnevall)

4 § andra stycket trafikbrottslagen (1951:649)

Mats Lagnevall har kört personbil efter att ha använt cannabis/hasch, som är narkotika, i sådan mängd att det under eller efter färden har funnits narkotika kvar i hans blod. Det hände den 3 oktober 2018 på Oscarsleden, Göteborgs stad. Mats Lagnevall begick gärningen med uppsåt.

4. RINGA NARKOTIKABROTT (5000-K1238529-18) (Mats Lagnevall)

1 § första stycket 6 och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)

Mats Lagnevall har olovligen använt cannabis/hasch, som är narkotika. Det hände den 3 oktober 2018 eller dagarna dessförinnan på Oscarsleden, Göteborgs stad eller annan plats i landet. Mats Lagnevall begick gärningen med uppsåt.

Upplysning: Kostnad för provtagning och analys uppgår till 654 kr.

5. OLOVLIG KÖRNING (5000-K636902-18) (Mats Lagnevall)

3 § första stycket första meningen trafikbrottslagen (1951:649)

Mats Lagnevall har kört motorcykel utan att ha rätt till det eftersom hans körkort AM/B inte gav behörighet att köra sådant fordon. Det hände den 26 maj 2018 på Älvsborgsbron, Göteborgs stad. Mats Lagnevall begick gärningen med uppsåt.

RALEPHKA LAGNEVALL

Ralephka Lagnevall har genom sin särskilde företrädare yrkat att tingsrätten ska förplikta Mats Lagnevall och Isniaty Marshall att betala skadestånd till henne om 80 000 kr, varav 50 000 kr för kränkning och 30 000 kr för sveda och värk, samt ränta på förstnämnda belopp beräknat enligt 6 § räntelagen från den 15 februari 2019 till dess betalning sker.

TILLTALADE

Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls respektive inställning till yrkandena och deras uppgifter om vad som i övrigt har inträffat framgår nedan.

DOMSKÄL**SKULD****Tilltalades inställning till åtalet för vållande till kroppsskada, grovt brott**

Både Mats Lagnevall och Isniaty Marshall har bestritt ansvar för brott, varvid de vad gäller gärningspåståendets konkreta innehåll har förklarat att de förnekar det som i dess första stycke påstås om undernäring men erkänner det som görs gällande i dess andra stycke om att de inte har följt där nämnda kostrekommendationer och att de inte har sökt läkarvård avseende tillväxt eller undernäring innan akutbesöket den 15 februari 2019 och inte heller har besökt BVC, varvid de dock har förklarat att de vänder sig mot den något insinuanta formuleringen ”hållit flickan borta från Barnavårdscentral”, bland annat för att de vid ett tillfälle gjorde ett försök att få hjälp där med ett eksem som Ralephka besvärades av.

Utredning

Förutom förhör med Mats Lagnevall och Isniaty Marshall har på åklagarens begäran vittnesförhör hållits med

- Hanna Sjöstedt, läkare på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus (sjukhuset), inom kort färdigutbildad specialist i akutsjukvård,
- Per Brandström, överläkare på sjukhuset, specialist i barnmedicin,
- Annika Reims, överläkare på sjukhuset och specialist i endokrinologi, särskilt barns ämnesomsättningssjukdomar,
- Karina Eftning, barndietist som arbetar på sjukhuset särskilt med för tidigt födda barn, ämnesomsättningssjukdomar och dålig tillväxt och
- Victoria Clasborg, Ralephkas jourhemsmamma sedan flickan skrevs ut efter tre veckors sjukhusvård.

Därutöver har på tilltalads begäran vittnesförhör ägt rum med

- Helena Wahlgren, som är mor till Mats Lagnevall,
- Ingrid Rayburn, som är mångårig väninna till Helena Wahlgren,
- Nanette Svarre, som är vän till Mats Lagnevall och Isniaty Marshall, vilka även har varit inneboende hos henne, och
- Jimmy Nordgaard, som är mångårig vän till Mats Lagnevall.

Därutöver har skriftlig utredning lagts fram, bland annat journalanteckningar, tillväxtkurva för Ralephka, intyg av Per Brandström, rapport från PKU-laboratoriet, tillväxtkurva för Mats Lagnevall och pm.

Förhören har dokumenterats genom videoinspelning. Förhörspersonernas uppgifter och innehållet i den skriftliga utredningen återges i det följande endast i de delar och den utsträckning som behövs för att klargöra hur tingsrätten har kommit fram till sina bedömningar.

Tingsrättens bedömning

Åberopad straffbestämmelse

Den av åklagaren åberopade straffbestämmelsen, 3 kapitlet 8 § brottsbalken, har följande lydelse.

Den som av oaktsamhet orsakar annan person sådan kroppsskada eller sjukdom som inte är ringa, döms för vållande till kroppsskada eller sjukdom till böter eller fängelse i högst sex månader.

Är brottet grovt, döms till fängelse i högst fyra år. Vid bedömande av om brottet är grovt skall särskilt beaktas

1. om gärningen har innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag, eller

2. om gärningsmannen, när det krävts särskild uppmärksamhet eller skicklighet, har varit påverkad av alkohol eller något annat medel eller annars gjort sig skyldig till en försummelse av allvarligt slag.

Målsäganden Ralephka

Enligt samstämmiga uppgifter från framförallt Mats Lagnevall, Isniaty Marshall och Nanette Svarre föddes Ralephka i september 2017 i Nanette Svarres bostad genom en planerad hemförlossning med hjälp av en så kallad doula men utan närvaro av medicinskt utbildad barnmorska. Även enligt Nanette Svarre var Mats Lagnevall och Isniaty Marshall vid den tiden inneboende hos henne och var så under ytterligare något år.

Av de uppgifter som Mats Lagnevall och Isniaty Marshall har lämnat om sin ideologiska övertygelse framgår att det var med avsikt som Ralephka inte efter förlossningen till exempel har mätts och vägts på BVC, vaccinerats, undersökts av läkare eller registrerats i offentligt register. Isniaty Marshall har för övrigt förklarat att de övervägde att i stället söka världsmedborgarskap för Ralephka.

Även om Ralephka således saknar personnummer och det inte i offentlighetsrättslig mening finns något fastställt moder- eller faderskap, så har det också av övrig utredning framgått att det inte finns något skäl att ifrågasätta Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls uppgifter om att de är Ralephkas föräldrar.

Vad gäller frågan om ansvar kan emellertid här framhållas att den som faktiskt tar om hand ett så litet barn som Ralephka som sitt eget har samma ansvar som vilken vårdnadshavare som helst har om sitt barn. Både Mats Lagnevall och Isniaty Marshall är således under alla förhållanden så kallad skyddsgarant för Ralephka; det ansvaret är det mest långtgående ansvaret en människa kan ha för en annan människa.

Den 15 februari 2019 befann sig Ralephka i ett livshotande tillstånd

Den 15 februari 2019 kl. 09.45 kom Mats Lagnevall och Isniaty Marshall in med Ralephka till akutmottagningen på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus (sjukhuset).

Hanna Sjöstedt har berättat om hur hon och annan sjukvårdspersonal larmades till akuten av den sjuksköterska som denna morgon var anförtrodd uppgiften att genomföra en första sortering av patienterna efter angelägenhetsgrad (triage) och som omgående vid Ralephkas ankomst hade tryckt på larmet.

Om sina akutvårdsåtgärder har Hanna Sjöstedt berättat bland annat att hon snart kunde konstatera att flickan hade svårt att andas, ryckte i ena armen, var så medvetandesänkt att hon inte reagerade ens på smärta, var mycket blek, saknade underhudsfett och var oerhört liten för sin ålder, blott 6,3 kg eller mer än fem standardavvikelser mindre än vad ett nästan halvtannat år gammalt barn förväntas väga. De tester hon lät göra visade bland annat att flickan led framförallt av livshotande hög syranivå i blodet, så kallad acidosis, och även saknade bland annat detekterbara mängder av alla vitaminer. Enligt Hanna Sjöstedt var Ralephka timmar från att dö.

I likhet med Hanna Sjöstedt har Per Brandström uttryckt förvåning över den medvetelslösa Ralephkas litenhet, surhetsgraden i hennes blod, hennes totala brist på ett antal livsviktiga vitaminer, såsom vitamin B12, D och K, och över hennes mycket låga blodvärde (hemoglobin) och spontant uttalat att han under sina åtta år på det arbetsstället inte har sett ett så på detta sätt sjukt barn.

Genom det som ovan i sammanfattning har redogjorts för är det klarlagt att Ralephka den 15 februari 2019 befann sig i ett livshotande tillstånd.

*Orsaken till det livshotande tillståndet*Det livshotande tillståndet berodde på långvarig svält

Hanna Sjöstedt, Per Brandström och Annika Reims har alla sammanfattningsvis gjort bedömningen att Ralephkas livshotande tillstånd har uppstått till följd av långvarig svält, enligt Hanna Sjöstedt måste svälten ha varat i vart fall flera månader om inte år.

Av de tre läkarnas i alla väsentliga delar samstämmiga bedömning framgår att flickan led av livshotande hög syranivå i blodet, så kallad acidosis, som i detta fall var ett tecken på svält, något som framgick bland annat av att hon led mycket svår brist på alla vitaminer samtidigt som till exempel hennes puls var bra och hennes blodsocker-, mjölksyra- och saltnivåer var förhållandevis normala.

Av uppgifter som Per Brandström har lämnat framgår vidare att Ralephka efter akutvården fördes till intensivvårdsavdelning för barn, där hon tillfördes näring med den försiktighet som krävs i fall av långvarig, svår svält.

Per Brandströms redogörelse för fynd vid datortomografiundersökning av skelett och magnetresonanskameraundersökning av hjärnan kan sammanfattas på så vis att upptäckt gjordes dels av såväl benbrott som ofullständig förbening av skelettet, dels av spår av ett antal blödningar i huvudet, i sin tur sannolikt orsakade av en kombination av brist på vitamin K och ovan nämnda surhet.

Såväl Per Brandström som Annika Reims har genom resonemang byggda på undersökningsfynd redogjort för sina slutsatser att magsjuka, överkänslighet mot vissa födoämnen och andra till långvarig svält alternativa förklaringar, såsom ämnesomsättningssjukdom, kan uteslutas. De har därvid framhållit bland annat Ralephkas betydande viktökning under tre veckors sjukhusvård – 24 procent – och

det förhållandet att hennes olika värden normaliserades påfallande snabbt efter det att hon hade fått näringsberikad föda.

Både Per Brandström och Annika Reims har som bakgrund uppgett att grav viktminskning till följd av exempelvis magsjuka eller uttorkning i normalfallet uppgår till högst tio procent av barnets kroppsvikt.

Vad gäller Ralephkas viktuppgång kan slutligen nämnas att Victoria Clasborg och Karina Eftning har uppgett att flickans vikt vid den senaste vägningen uppgick till 8,9 kg, dvs. 40 procent högre vikt än vid ankomsten till akutmottagningen. Därtill kommer exempelvis ovan nämnda fynd vad gäller Ralephkas skelett och hennes totala brist på vitamin B12, som normalt kräver i vart fall något halvår utan tillskott för att komma ned i så låg nivå som var aktuellt i hennes fall.

Genom det som ovan i sammanfattning har redogjorts för är det klarlagt att Ralephkas livshotande tillstånd hade orsakats av långvarig svält.

Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls alternativa förklaringar

Trots det som tingsrätten ovan har funnit klarlagt om anledningen till det livshotande tillståndet, finns det skäl att i sammanfattning återge de alternativa förklaringar till åklagarens påstående om ”bristfällig och ensidig kost”, vilka Mats Lagnevall och Isniaty Marshall har fört fram:

1. Ralephkas litenhet var naturlig.
2. Enligt Mats Lagnevall var Ralephka autoimmun mot salicylater,
3. Ralephka hade haft mycket kraftig magsjuka under cirka fem dagar före ankomsten till akutmottagningen och under ett par veckor före magsjukan hade hon lidit av någon sorts luftvägsinfektion och
4. enligt Mats Lagnevall hade hon då även under en kortare period i likhet med sina föräldrar intagit en ofullständig, av honom benämnd ”resediet”.

Bedömning av Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls alternativa förklaringar

1. Vad gäller Ralephkas litenhet har både Mats Lagnevall och Isniaty Marshall påstått att de var under genomsnittet små som barn, varvid Isniaty Marshall även som förklaring med underförstådd betydelse har hänvisat till att hon själv är född i Indonesien av indonesiska föräldrar. Åklagaren har inhämtat och lagt fram dokumentation om Mats Lagnevalls tillväxt, av vilken dokumentation framgår att han själv följde kurvan för genomsnittlig tillväxt. Vidare har Mats Lagnevall uppgett att han är 180 cm lång, medan Isniaty Marshall har uppgett att hon är 170 cm lång. Enligt Per Brandström beror barns tillväxt i första hand på barnets levnadsbetingelser, inte på dess härkomst, och föräldrarnas längd kommer i normalfallet att förutsäga barnets längd. Av dessa uppgifter framgår sammanfattningsvis att invändningen om naturlig litenhet är motbevisad.
2. Vad sedan gäller främst Mats Lagnevalls förklaring om autoimmunitet mot salicylater kan sammanfattningsvis konstateras att Per Brandström och Annika Reims har låtit förstå att sådan autoimmunitet inte finns och att de inte har sett något som stödjer ett antagande om att någon sorts överkänslighet mot salicylater skulle kunna utgöra en förklaring i detta fall.
3. Också Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls påstående om att Ralephkas tillstånd kan ha orsakats av en under kortare tid av sämre näringsintag orsakat av magsjuka m.m. är motbevisat genom läkarnas uppgifter. Det finns i denna del skäl att särskilt framhålla Isniaty Marshalls mot bakgrund av övriga uppgifter själv motsägande påstående i förhör bland annat om att Ralephka natten före akutbesöket vid ett tillfälle presterade den vid ett enskilt tillfälle största bajsmängden hon hade sett sedan dotterns födelse.
4. Slutligen framstår Mats Lagnevalls uppgifter om en medvetet bristfällig ”resediet” som obegripliga, särskilt i den mån uppgifterna avses tala mot

föräldrarnas ansvar att alltid ge sitt barn tillräcklig, näringsrik föda. Hans resonemang går nämligen i korthet ut på att familjen inför en förestående längre resa inte hade tid och möjlighet att lägga ned samma ansträngningar som normalt på att införskaffa och på visst, tidskrävande sätt bereda högvärdig, vegansk kost och att även dottern därför under en kortare period fick hålla till godo med en magrare och näringsfattigare diet.

Frågan om vem som ska lastas för Ralephkas livshotande svälttillstånd

Förutom det självklara i att föda, sköta och i övrigt vårda sitt barn efter bästa förmåga har Mats Lagnevall och Isniaty Marshall såsom skyddsgaranter för Ralephka haft en långtgående skyldighet att aktivt tillse att hon även fick tillgång till allt vad det svenska samhället har att erbjuda av uppföljning av utveckling, av kontroll av hälsa och av vård.

Eftersom försvaret med olika resonemang har tagit upp frågan om Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls frihet att välja livsstil, finns det skäl att särskilt framhålla att föräldrars ideologiskt grundade val av livsstil aldrig kan gå före deras barns grundläggande behov. Föräldrar som i likhet med Mats Lagnevall och Isniaty Marshall till exempel väljer hemförlossning utan närvaro av sjukvårdsutbildad person och därefter struntar i att följa upp barnets utveckling, hos BVC eller på annat sätt, ådrar sig genom ett sådant risktagande ett mycket stort ansvar, i synnerhet i de fall barnet drabbas av ohälsa som kan vara svår att upptäcka i tid för en lekman.

Vad gäller föräldrars, deras närståendes eller andra vuxnas svårighet att i tid upptäcka att ett barn inte utvecklas enligt förväntad tillväxtkurva, särskilt i de fall där kontroll inte sker hos BVC och föräldrarna kanske inte heller har jämnåriga barn i närheten till jämförelse, finns det anledning att återge ett uttalande från Per Brandström ungefär med innebörden att människor i allmänhet är ganska bra på att

jämföra och bedöma ett visst barns kompetens i förhållande till dess kroppsstorlek, medan de är tämligen dåliga på att jämföra och bedöma ett visst barns kompetens i förhållande till dess ålder.

Detta mål handlar inte om frågan om människor i allmänhet och barn i synnerhet kan få tillräcklig näring genom vegansk kost. Det får tvärtom anses vara allmänt veterligt att sådan kost räcker för att föda såväl barn som vuxna, låt vara att de restriktioner som den kosthållningen för med sig innebär vissa kunskapskrävande utmaningar, både vad gäller matlagningskonst och näringslära.

En betydande del av de långa förhören med Mats Lagnevall och Isniaty Marshall har ägnats åt frågor om vilka födoämnen som de säger sig ha erbjudit Ralephka. Av deras omfattande redogörelser av allehanda födoämnen och deras näringsinnehåll får anses framgå att deras teoretiska kunskaper, åtminstone tillsammans, har varit tillräckliga för att ge dottern en fullvärdig kost. Den som själv har haft barn frågar sig dock möjligen vilken framgång föräldrarna kan ha haft med att få Ralephka att känna aptit och äta tillräckligt av vissa av de nyttiga men inte särskilt smakmässigt lättillgängliga eller energitäta födoämnen som de har räknat upp.

Mot bakgrund av det som tingsrätten ovan har funnit utrett inställer sig därmed frågan om anledningen till att Mats Lagnevall och Isniaty Marshall likväl inte har förmått ge Ralephka tillräckligt med näringsrik föda.

Även av Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls egna uppgifter framgår att de inte ens själva har brytt sig om att i enlighet med sitt ansvar följa upp dotterns tillväxt. Därtill har under förhören med dem framkommit oroande uppgifter om Ralephkas föräldrars ideologiskt grundade inställning till bland annat människors behov av föda, vilka uppgifter möjligen sprider ett förklaringsljus över det som Ralephka har råkat ut för.

Isniaty Marshall har på fråga bekräftat uppgifter, vilka Ralephkas särskilde företrädare uppger sig ha funnit på hennes videoblogg, om att hon hösten 2016 har utfört bland annat en sju dygn lång så kallad torrfasta bestående i total avhållsamhet från alla livsmedel, inklusive vatten, och att hon därefter till och med fasteperiodens tjugoförsta dag intog endast vatten. Hon har förklarat att hon kände sig mycket vederkvickt i slutet av den tre veckor långa fastan. I samband med sin redogörelse har Isniaty Marshall förklarat att hon är övertygad om att en människa som genom hängiven träning har gjort sig mentalt och kroppsligt redo, kan klara sig helt utan föda eller vatten och som förebild och eftersträvansvärt exempel uppgett att hon vet att det finns en man i Indien som har levt utan mat i 50 år och således lever endast på luft, en "breatharian".

Mats Lagnevall har i sitt förhör bekräftat Isniaty Marshalls uppgifter om den hälsobringande effekt hennes treveckorsfasta resulterade i och tillagt att människor kan klara sig sju dagar utan vatten, 50-60 dagar utan mat och 20 minuter utan luft.

Enligt Isniaty Marshalls egen redogörelse för sin bakgrund är hon född i Indonesien av föräldrar från samma land men i huvudsak uppvuxen och grund- och högskoleutbildad i Australien. Mats Lagnevall har spontant uppgett att han har den neuropsykiatriska diagnosen Asberger och i övrigt låtit förstå att han är mer än genomsnittligt intelligent.

Tingsrätten har inte funnit något i utredningen som tyder på att Isniaty Marshall skulle vara annat än åtminstone genomsnittligt intelligent och har inte heller sett något som talar emot att hon skulle vara högskoleutbildad eller ha växt upp i ett västland. Också Mats Lagnevalls beskrivning av sig själv är lätt att ta till sig.

Mot denna bakgrund är det tydligt att deras eventuella övertygelse till exempel om vad en diet kan bestå av är följden av ett medvetet val, vilket val inte kan leda till att de inte skulle kunna åläggas straffrättsligt ansvar. Det är således inte någon

ansvarsbefriande eller en förmildrande omständighet för Mats Lagnevall och Isniaty Marshall att de likt bokstavstroende, religiösa personer medvetet väljer att tro på sådant som de i objektiv mening har förmåga och tillfälle att inse är osant.

Trots det konstaterandet, som även torde innebära att Mats Lagnevall och Isniaty Marshall är olämpliga att ha omvårdnaden om ett barn, kan tingsrätten likväl inte se någon ond avsikt hos vare sig Mats Lagnevall eller Isniaty Marshall och tror tvärtom på den förtvivlan de har påstått att de kände inför och i samband med akutbesöket. I denna del kan slutligen framhållas att vårdpersonalens möjlighet att alls genom sina livräddande insatser hindra Ralephka från att dö förutsatte att hennes föräldrar kom in med henne till akuten.

Med stöd av det som har anförts ovan anser tingsrätten sammanfattningsvis utrett att det är Mats Lagnevall och Isniaty Marshall som genom straffansvarsgrundande vårdslöshet av allvarligt slag har försatt sin dotter Ralephka i ett livshotande svälttillstånd. Gärningspåståendet är således styrkt och gärningen ska bedömas på det sätt som åklagaren har gjort gällande.

Övriga åtal (endast Mats Lagnevall)

Mats Lagnevall har erkänt gärningarna. Hans erkännanden stöds av utredningen i övrigt, däribland analysbesked och beslagsprotokoll. Gärningarna är därmed styrkta. De ska bedömas på det sätt som åklagaren har gjort gällande.

PÅFÖLJD

Mats Lagnevall förekommer med två avsnitt i belastningsregistret. Den 27 december 2016 dömdes han för häleri till villkorlig dom och dagsböter. Det andra avsnittet gäller en trafikförseelse.

Isniaty Marshall är såvitt känt ostraffad.

Domstolspraxis kännetecknas av viss återhållsamhet vad gäller att välja fängelse som påföljd för oaktsamhetsbrott eller döma ut mer än kortare fängelsestraff för nu aktuellt brott.

Tingsrätten anser att straffvärdet för såväl Mats Lagnevalls som Isniaty Marshalls handlande uppgår till fängelse 3 månader och har därvid vad gäller Mats Lagnevalls handlande som försvårande omständigheter beaktat dels att han får anses veta hur man ska gå till väga för att få hjälp av det allmänna i Sverige men inte har tagit några sådana initiativ, dels att han enligt både sin egen och Isniaty Marshalls beskrivning av deras relation utövade ett visst psykiskt inflytande på henne. Dessa omständigheter vägs emellertid upp av det tillkortakommande vad gäller omdöme som får anses vara hänförligt till Mats Lagnevalls neuropsykiatriska handikapp, se 29 kapitlet 3 § första stycket 3 brottsbalken.

SKADESTÅND

Inställning

Både Mats Lagnevall och Isniaty Marshall har med hänvisning till sin inställning i fråga om ansvar motsatt sig att betala skadestånd till Ralephka.

Skadeståndsskyldighet

I enlighet med tingsrättens bedömning i ansvarsfrågan ska Mats Lagnevall och Isniaty Marshall åläggas att solidariskt ersätta den skada som Ralephka kan visa sig ha lidit, se 29 kapitlet 6 § sista meningen rättegångsbalken.

Skadans storlek*Kränkning*

Det förhållandet att Ralephka knappast kan ha insett att hon har utsatts för en brottslig handling, vilken så när orsakade hennes död, utgör inte skäl för att inte döma ut kränkningersättning, jämför Högsta domstolens avgörande i rättsfallet NJA 2007 s. 540.

Med beaktande av Brottsoffermyndighetens praxis anser tingsrätten att 40 000 kr är skälig ersättning för den kränkning som brottet har inneburit.

Sveda och värk

Ralephkas grund för denna delskada utgörs av de omständigheter som framgår av gärningspåståendet och av innehållet i åberopad och framlagd skriftlig utredning om hennes av den brottsliga gärningen framkallade sjukdomstillstånd.

Ingen av läkarna har velat uttala sig om i vilken mån eller huruvida Ralephka alls kan ha upplevt någon form av akut psykiskt eller fysiskt lidande. Mot bakgrund bland annat av det uppenbara lidande som ändå Hanna Sjöstedt har beskrivit genom sin redogörelse för flickans fysiska symptom, anser tingsrätten emellertid skäligt att bestämma ersättningen för sveda och värk till 20 000 kr.

ÖVRIGA FRÅGOR

Ersättning till offentliga försvarare och särskild företrädare för barn

Den tidsåtgång som de tre advokaterna har begärt ersättning för avseende utförandet av respektive uppdrag framstår som rimlig med hänsyn till uppdragens art och omfattning.

Det finns även i övrigt förutsättningar att tillerkänna dem ersättning i enlighet med deras respektive yrkande, dock med undantag för nedan behandlat utlägg.

Linn Augustson har begärt ersättning om 5 500 kr för kostnad för samtal med medicinskt sakkunnig. Det är inte ett ersättningsgillt utlägg enligt 21 kapitlet 10 § rättegångsbalken. Däremot är det en utredningskostnad som den tilltalade enligt 31 kapitlet 2 § rättegångsbalken kan få ersättning för vid friande dom eller under förutsättning att kostnaden har vållats honom genom fel eller försummelse av åklagaren. Ingen av dessa förutsättningar föreligger och Linn Augustson har därmed inte någon rätt till ersättning för påstått utlägg.

Ersättning till staten för kostnader för försvarare och företrädare

Enligt 31 kapitlet 1 § rättegångsbalken och 12 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn ska den tilltalade, om han eller hon döms för brottet i ett mål där åklagaren för talan, med vissa begränsningar ersätta staten vad som enligt rättens beslut har betalats av allmänna medel i ersättning till försvarare och till den särskilde företrädaren. Vad den tilltalade ska betala får emellertid jämkas eller efterges, om det finns skäl till det med hänsyn till den tilltalades brottslighet eller hans eller hennes personliga och ekonomiska förhållanden.

Med hänsyn till Mats Lagnevalls och Isniaty Marshalls inkomstförhållanden, ska kostnaden för offentlig försvarare och särskild företrädare stanna på staten.

Förverkade av narkotika

Mats Lagnevall har inte haft något att erinra mot yrkandet om förverkande. Det finns förutsättningar att bifalla yrkandet.

Kostnad för provtagning och analys

Enligt 31 kapitlet 1 § första stycket rättegångsbalken ska den tilltalade om han eller hon döms för brottet ersätta staten för blod- eller urinprovstagning och för blod- eller urinundersökning som avser den tilltalade och som har gjorts för utredning om brottet. Av det analysbesked som åklagaren har lagt fram framgår att staten har haft påstådd kostnad.

Avgift enligt lagen om brottsofferfond

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för åtalat brott ska, enligt lagen om brottsofferfond, tilltalad som döms till ansvar, åläggas att betala en avgift på 800 kr.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 13 juni 2019 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Per Nordén

Frihetsberövande, se bifogat avräkningsunderlag.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19850621-5154	Datum för dom/beslut 2019-05-23
Efternamn Lagnevall	Förnamn MATS Rickard

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-03-07	2019-05-10
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19800975-3727	Datum för dom/beslut 2019-05-23
Efternamn Marshall	Förnamn Isniaty

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-03-07	2019-05-10
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.